

Velga Krūmkalna

Saldus novada Zvārdes pagasta bibliotēka

Zvārdes pagasta bibliotēkas 2021.gada pārskats.

Saldus novada Zvārdes pagastā, 2022

Saturs	2
Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	7
6. Krājums	9
7. Darbs ar bērniem	10
8. Novadpētniecība	11
9. Projekti	11
10. Publicitāte	11
11. Sadarbības tīkla raksturojums	11
Pielikumi:	13

Kopsavilkums

- Darba prioritātes vairāk tendētas uz krājuma popularizēšanu un jaunu lasītāju piesaisti, grāmatu izsniegšanu un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu. Iedzīvotāju pakalpojumu klāsta paplašināšanu (datu bāzes), jaunu informatīvu pakalpojumu ieviešanu. Bibliotēkas fonds tiek papildināts ar jaunu literatūru saskaņā ar lasītāju priekšlikumiem un vajadzībām.
- Saņemtas grāmatas LNB un Kultūras ministrijas apstiprinātais projekts “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”
- Šogad liela ietekme uz bibliotēkas darbu Covid-19 pandēmija un ar to saistītie ierobežojumi. Visu ārkārtas situācijas laiku bibliotēka ir aktīvi darbojusies, veicot krājuma attīrīšanu no mazpieprasītiem un nolietotiem izdevumiem, papildinot ierakstus Novadpētniecības katalogā. Tāpat, neskatoties uz ierobežojumiem, visi bibliotēkas pakalpojumi apmeklētājiem bija pieejami. Piegādāju grāmatas uz mājām, šo iespēju lasītāji aktīvi izmanto un ir apmierināti. Bibliotēkas darbs Covid-19 ierobežojumu laikā, bijis sarežģīts, tomēr kopumā bibliotēka darbojusies veiksmīgi – bibliotēkas apmeklējums un grāmatu, periodikas izsniegums pieaudzis.
- Lielākā problēma, ka ārpus bibliotēkas telpām ir pieeja bezmaksas interneta pieslēgumam (Wi-Fi). Mazais iedzīvotāju skaits un tas ka apdzīvotās vietas Zvārdes pagastā izkaisītas 20 521,1 ha lielā pagasta teritorijā. Mazs budžets - jaunu grāmatu iegādei, nevar iegādāties jaunākās grāmatas. Regulāri izmantoju SBA, lai nepazaudētu esošos lasītājus, jo lasītāji pieprasa jaunākās grāmatas, kuras ierobežotā finansējuma dēļ nevar iegādāties.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Bibliotēkas galvenais mērķis ir attīstīt to par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus vietējās sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā..

Bibliotēkas lasītājiem ir pieeja daudzveidīga nozaru literatūrai un daiļliteratūrai. Bibliotēkas apmeklētāji ir arī no blakus esošajiem pagastiem un Saldus pilsētas.

Apmeklētāji bez maksas var izmantot datorus, internetu un tā resursus. Pieejamas bezmaksas datu bāzes Letonika un Lursoft Laikrakstu bibliotēka.

Vislielākais pieprasījums ir skolnieku un strādājošo vidū. Bibliotēka budžeta iespēju robežās organizē dažādus kultūras, izglītības, informācijas pasākumus. Pieaugušie ar interesi labprāt apmeklē bibliotēkā izvietotās ceļojošās izstādes, gleznu un fotoizstādes. Valstī izsludinātā Covid-19 ierobežojumu dēļ pasākumi skolniekiem nav notikuši.

Ar 2021. gada 1.novembri Zvārdes pagasta bibliotēka kļuvusi par Saldus novada bibliotēkas struktūrvienību. 2021. gada aprīlī notikusi bibliotēkas akreditācija.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējums ir daļēji atbilstošs bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai. Vienīgais finansētājs bija Zvārdes pagasta pārvalde, no 1. novembra Zvārdes pagasta bibliotēka kļuvusi par Saldus novada bibliotēkas struktūrvienību. Finansējums ir nepietiekams un pilnībā nedrošina bibliotēkas kvalitatīvus pakalpojumus.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	201	2020	2021
Kopā (EUR)	9771	10727	10357
Pašvaldības finansējums	9771	10727	10357
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2019	2020	2021
Izdevumi kopā (EUR)	10344	10727	10357
Darbinieku atalgojums (bruto)	5683	6513	5986
Krājuma komplektēšana	1167	878	885

Budžeta apjomīgākie līdzekļi izlietoti darbinieka atalgojumam un krājuma komplektēšanai. Vadītāja atalgojums pēdējos gados būtiski nav mainījies. Krājuma komplektēšanai nav mainījies finansējums.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Remontdarbi pārskata periodā nav veikti, vienai telpai nomainīts apgaismojums. Bibliotēkas iekārtojums ir mūsdienīgs, mājīgs un ērts informācijas pakalpojumu sniegšanai pagastu bibliotēkā. Bibliotēkā materiāli tehniskais stāvoklis ir atbilstošs bibliotēku funkciju veikšanai, krājums izvietots trijās telpās atbilstošos plauktos. Telpu kopējā platība ir 87.1 m², krātuves bibliotēkai nav. Krātuvju trūkums apgrūtina bibliotekāra darbu, jo jāizvieto norakstītās grāmatas un žurnāli tā, lai netraucētu apmeklētājiem. Lasītava iekārtota tā lai pie sienām var izvietot lielās izstādes (planšetes, gleznas, foto izstādes).

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1		neapmierinošs	Darbinieka dators 2013.gada
		3	Visi datori darbojas teicami	Lietotājiem 2015.gada
Multifunkcionālās iekārtas		1	Darbojas teicami	2015.gada
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				

Citas iekārtas				
----------------	--	--	--	--

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks uz pilnu slodzi ar trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, atbilstoši profesijas standarta prasībām.

COVID-19 izraisīto seku dēļ lielākā daļa profesionālās pilnveides pasākumi notika attālināti un daļa klātienē. 2021.gadā bibliotēkas vadītāja piedalījies četros Saldus pilsētas bibliotēkas rīkotos semināros ZOOM platformā, gan klātienē. Piedalījās arī citu iestāžu organizētos semināros, konferencēs, pieredzes braucienā un profesionālās pilnveidesursos (pielikums Nr.5, Nr.6) Maksas kursus finansēja Zvārdes pagasta pārvalde. Bibliotēkas vadītājas profesionālajai pilnveidei izlietoti 52 euro.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	22.04.2021	Rīga	Kompetenču attīstības centrs. Latvijas Nacionālā bibliotēka	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana: PRIMO katalogs, digitālā bibliotēka, Latvijas abonētās datubāzes	6
	08.06.2021	Attālināti	Saldus pilsētas bibliotēka	“Valdemāram Ancītim – 100”	4
2.	30.06.2021	Saldus pilsētas bibliotēka	Saldus novada Nevalstisko organizāciju atbalsta fonds, LBB Kurzemes nodaļa, saldus pilsētas b-ka, Kursišu pag. b-ka	Dizaina domāšanas metodes un to pielietošana	4,5
3.	28.07.2021	Kuldīga	Kuldīgas Galvenā bibliotēka	Kurzemes bibliotekāru vasaras saiets : Krāsainā novadpētniecība	6
4.	12.08.2021	Attālināti	Pedagoģiskās meistarības skola	Labvēlīgas psiholoģiskās vides veidošana	6
5.	26.10.2021-30.11.2021	Attālināti	Latvijas nacionālais kultūras centrs	ARETĒ 5 soļu pozitīvo ieradumu programma	6

				personiskai un profesionālai izaugsmei, produktivitātei un dzīvespriekam	
6.		Attālināti	Kompetenču attīstības centrs. Latvijas Nacionālā bibliotēka	Domnīcas bibliotekāriem	
7.	28.05.2021	Attālināti	LNB, Bibliotēkas attīstības centrs	Lekcija "Ievads mēdijpratībā"	3
8.	04.11.2021	Attālināti, vebinārs	LNB, Bibliotēkas attīstības centrs	Medijpratība – ne tikai izglītības, bet arī veselības un drošības jautājums".	

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	138	128	136	-7.25%; +6.25%
<i>t. sk. bērni</i>	24	19	24	-20.8%; +26,3%
Bibliotēkas apmeklējums	1519	1096	1118	-27.8%; +2%
<i>t. sk. bērni</i>	428	177	259	-58.6%; +46,3%
Virtuālais apmeklējums				
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	5736	4607	5087	-19.68%; +10,4%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2042	1968	2065	-3.62%; +4,9%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3669	2627	2992	-28.4%; +13,9%
<i>t. sk. bērniem</i>	900	857	954	-4.8%; +11,3%
Bibliotekārais aptvērums% no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	36%	34%	37%	-5.5%; +8,8

<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	25%	22%	28%	-12%; +27,3
Iedzīvotāju skaits	381	375	369	-1.5%; -1,6%

2021. gadā palielinājies apmeklējums līdz ar to pieaudzis grāmatu un periodikas izsniegums. Tika piegādātas grāmatas un preses izdevumi lasītājiem arī uz mājām. Šādi tika apkalpoti 22 lasītāji, tādēļ arī pieaudzis apmeklējums un izsniegums. Piegāde mājās apgrūtināja bibliotekāra darbu, jo katru reizi bija jāizplāno un jāastāda dažāds braukšanas maršruts, jo pagasta teritorija ir liela. Bērniem pieaudzis apmeklējums un izsniegums, jo piegādāju grāmatas uz Striķu sākumskolu bērnu dārziņu grupiņām. Arī attālinātās mācības palielināja izsniegumu un apmeklējumu, jo bērni pēc mācībām nevarēja apmeklēt dažādus ārpuskolas pulciņus, bet izmantoja bibliotēkas pakalpojumus.

SBA saņemto grāmatu izsniegums bibliotēkā 250, kuru neskaita klāt pie kopējā izsnieguma.

Regulāri iepazīstinu lasītājus ar jaunajām grāmatām un periodiku. Jaunieguvumi pie lasītājiem nonāk desmit dienu laikā, pēc iepirkšanas un apstrādes.

Šogad bibliotēkā izvietotas 18 tematiskas literatūras izstāde, gan bērniem popularizējot dažāda veida literatūru, gan pieaugušajiem apmeklētājiem (pielikums Nr.1) Lasītavā izvietotas 3 ceļojošās izstādes

Gadskārtēji attīrīts krājums no maz pieprasītām grāmatām, norakstītas 328 grāmatas un norakstīti arī 283 seriālizdevumi.

Sniegtas 238 uzziņas par dažādām tēmām, gan mutiski, gan telefoniski.

Individuāli netika apmācīti neviens datoru lietotājs tikai sniegtas telefoniskas konsultācijas. Kā lietot portālu *latvija.lv* un kā no portāla pieslēgties citos portālos esošajiem e-pakalpojumiem. Šogad sniegtas daudz konsultācijas kā iesniegt pieteikumu slimības lapas pabalstam, kā pieslēgties e-veselībai. Konsultēti lietotāji kā aizpildīt LAD platību maksājumu iesniegumus. Kā ērti abonēt presi internetā un kā izmantot citus interneta resursus.

Bibliotēkā pieejama visa informācija par pasākumiem Saldus novadā. Pieejams Saldus novada pašvaldības informatīvais izdevums "Saldus Novada Vēstis".

Tā kā krājums mazs un nenodrošina visu lasītāju vēlmes un lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku grāmatu piedāvājumu iedzīvotājiem, bibliotēkas lietotāji ir arī krievu tautības, tiek izmantots SBA pakalpojums, jo grāmatas krievu valodā neieperku. Grāmatas piegādāju no Saldus pilsētas bibliotēkas, Ezeres pagasta bibliotēkas, Kursīšu pagasta bibliotēkas-informācijas centra, Zirņu pagasta bibliotēkas un Novadnieku pagasta tautas bibliotēkas. Šogad SBA saņemti 247 izdevumi un uz citām bibliotēkām nosūtītas 6 grāmatas.

Bibliotēkas lietotājiem izsniegti 24 autorizācijas dati.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2019	2020	2021
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	241	293	247

Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2	12	6
---	---	----	---

6. Krājums

Krājums daļēji apmierina lietotāju pieprasījumu un vajadzības, to finansiāli nodrošināja Zvārdes pagasta pārvalde. Šogad finansējums grāmatu un preses iegādei nav mainījies salīdzinot ar 2020.gadu. Papildus budžeta līdzekļiem krājuma komplektēšanai nozīmīgi ir autoru un lasītāju dāvinājumi. Liels jaunu grāmatu ieguvums no Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”. Kopā iegūti 44 eksemplāri par summu 404,72 euro (pielikums Nr.2)

2021.gadā izstrādāta jauns krājuma attīstības plāns un pārveidots atbilstoši situācijai. Izvērtējot fondu un lasītāju pieprasījumu, 2021.gada prioritātes liktas uz latviešu oriģinālliteratūras (95 eksemplāri), bērnu grāmatu (64 eksemplāri) iegādi. Žurnāli un avīzes abonēti pēc lasītāju pieprasījuma un apgrozījuma.

Krājuma komplektēšanai izlietoti pašvaldības līdzekļi. Tie priekš bibliotēkas nav pietiekoši, jo grāmatu cenas ir diezgan augstas. Grāmatas galvenokārt iegādātas grāmatnīcās, kad ir izpārdošanas un I/K VIRJA. Krājuma komplektēšanā īpatsvars likts uz grāmatu iegādi. Periodiku abonē izmantojot atlaižu piedāvājumu oktobrī.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1167	878	885
<i>t. sk. grāmatām</i>	853	578	578
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	223	99	197
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	314	300	307
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	3.06	2.34	2.4
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1127	878	885

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2019	2020	2021
Jaunieguvumi	512	406	380
<i>t.sk. grāmatas</i>	185	160	172

<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	53	74	76
<i>t. sk. bērniem</i>	50	47	64
Izslēgtie dokumenti	437	545	611
Krājuma kopskaits	5654	5515	5284
Grāmatu krājuma apgrozība	0,46	0,45	0,49
Periodisko izdevumu apgrozība	3,20	2,34	2,86

Pārskata periodā bibliotēkas inventarizācija nav veikta. Regulāri attīra fondu no maz pieprasītām, novecojušām pēc satura un lasītāju nolietotām grāmatām. Noraksta arī novecojušos žurnālus un avīzes. Tā kā bibliotēkā nav krātuves, glabāšanas ilgums žurnāliem trīs gadi un avīzēm viens gads. Datu bāzes papildina bibliotēkas resursu (Letonika un Lursoft Laikrakstu bibliotēka news.lv) iespējas. Paaugstinājusies datubāzes Letonika datu bāzu izmantošana, jo daudz izmantota krustvārdu mīklu minēšanai. Lursofts Laikrakstu bibliotēka new.lv vairāk izmantota laikraksta Latvijas Avīze lasīšanai, jo abonētais laikrakstu un žurnālu skaits ir ļoti mazs.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2019	2020	2021
Letonika	725	267	619
News	255	169	304

Letonikas datu bāzei palielinājies apmeklējums, jo vairāki apmeklētāji datu bāzi izmantoja krustvārdu mīklu minēšanai, News.lv pieaudzis lasīto rakstu skaits vairāk izmantoja Latvijas Avīzes lasīšanai, jo mazā finansējuma dēļ abonēta tikai Saldus Zeme.

7. Darbs ar bērniem

Bērniem pieaudzis apmeklējums un izsniegums, jo piegādāju grāmatas uz Striķu sākumskolu bērnu dārznieku grupiņām. Arī attālinātās mācības palielināja izsniegumu un apmeklējumu, jo bērni pēc mācībām nevarēja apmeklēt dažādus ārpuskolas pulciņus, bet izmantoja bibliotēkas pakalpojumus.

Covid-19 ierobežojumu dēļ bērniem 2021.gadā nav noticis neviens bibliotēkas pasākums, bibliotekārās stundas un radošās pēcpusdienas.

Daudz skolēnu, kuri mācās Striķu sākumskolā, bet dzīvo Saldū, bibliotēku neapmeklē, jo skola atrodas apmēram 2.km no bibliotēkas. Mācību process notiek no autobusa līdz autobusam.

Bibliotēkā iekārtoto bērnu stūrīti labprāt izmanto pirmsskolas vecuma bērni, kuriem pieejamas krāsojamās lapas, alfabēta burti un bērnu spēles (lego klucīši, dažādas galda spēles) arī vecāko klašu bērni.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkā pieejams neliels, sistematizēts novadpētniecības materiālu krājums. Ir izveidotas trīs tematiskas mapes. Lai papildinātu savu novadpētniecības materiālu klāstu, bibliotēka izmanto Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas periodika.lv kolekciju un Lursoft laikrakstu bibliotēkas datubāzi. Jaunākie materiāli tiek iegūti no laikraksta “Saldus Zeme”, citiem izdevumiem un interneta resursiem.

Novadpētniecības elektroniskajā datu bāzē izveidoti 14 bibliogrāfiskie rakstu apraksti, rediģēti 44 ieraksti.

9. Projekti

Pārskata periodā neviens projekts bibliotēkā nav izstrādāts.

Liels jaunu grāmatu ieguvums no Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”.

10. Publicitāte

Par bibliotēkas izstādēm un pasākumiem informācija tiek izvietota laikrakstā Saldus Zeme un Saldus novada pašvaldības informatīvajā izdevumā Saldus Novada Vēstis. Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā un Kultūras kartē pieejama informācija par bibliotēku.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Izveidojusies laba sadarbība ar Zvārdes pagasta pārvaldi – budžeta izstrāde, bibliotēkas labiekārtošana un pasākumu atbalstīšanā. Noorganizēju septembrī talku ,kur *Pasaules talkas* aicinājumam – iestādi savu “Laimes koku” sākam veidot pagasta teritorijā košumdārzu. Ar pagasta finansiālu atbalstu un darbinieku piedalīšanos tika iestādītas 50 tūjas. Dārzu paredzēts katru gadu papildināt ar jauniem augiem.

Laba sadarbība ar Striķu kultūras namu. Liels atbalsts no Saldus pilsētas bibliotēkas informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļas (IRAMDN). Sadarbība ar Novadnieku tautas bibliotēku un Ezeres pagasta bibliotēku. Apmaināmies ar ceļojošajām izstādēm, izmantojot SBA piegādāju lasītājiem grāmatas. Liels atbalsts un atsaucība no Saldus pilsētas bibliotēkas, metodiskās konsultācijas, semināru un mācību organizēšanā, kā

arī ar bibliotēkas darbinieku veidotām ceļojošajām izstādēm. Informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļas palīdz darba jautājumos. Izveidojusies stabila un laba sadarbība ar J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeju, kurš piedāvā ceļojošās izstādes no muzeja krājumiem. Laba sadarbība ar Striķu sākumskolas bērnudārza grupiņām.

Gada pārskatu sagatavoja:

Zvārdes pagasta bibliotēkas vadītāja _____/Velga Krūmkalna/

2021.gada janvārī

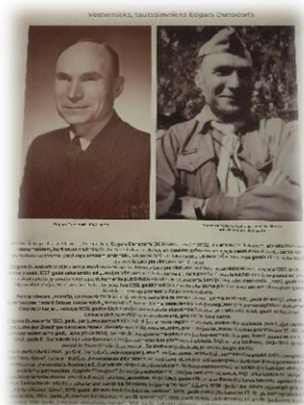
Pielikumi:

Nr.1 Jauno grāmatu izstādes bērniem un pieaugušajiem

Nr.2 “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”

Nr. 3 Ceļojošās izstādes

Nr.4 *Pasaules talka* aicina – iestādi savu **“Laimes koku”!**

Veidojam pagastā košumdārzu

Nr.5 Kurzemes bibliotekāru vasaras saiets : **“Krāsainā novadpētniecība”**

Nr.6 Saldus un Brocēnu novadu bibliotekāru profesionālās pieredzes brauciens
“Mācīsimies no kaimiņiem” – Mažeīķu rajona bibliotēķu un kultūrvides iepazīšana